

VISITA I REUNIÓ DE TREBALL DE LA SÍNDICA DE GREUGES AMB L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL BARRI DE LA DRETA DE L'EIXAMPLE

Justificació de l'actuació

Com ja se sap, la síndica de greuges de Barcelona va iniciar, l'any 2014, el programa de visites als barris de la ciutat de Barcelona, amb la finalitat de conèixer de primera mà quina és la realitat dels nostres barris en allò que afecta l'ocupació i el manteniment de l'espai públic, els equipaments públics, el trànsit i l'accessibilitat, per tal de contextualitzar així les queixes rebudes que tenen a veure amb l'estat i l'ús de l'espai públic i que afecten directament la qualitat de vida dels seus i les seves habitants.

La missió encomanada pel Consell Municipal a la síndica de greuges de Barcelona és la defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques dels veïns i veïnes de la ciutat i, per extensió, que l'actuació municipal s'ajusti a les normes de bon govern comunament acceptades. Amb aquesta finalitat, la síndica de greuges pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal, especialment pel que fa als continguts de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

El conjunt de la ciutat i els diferents barris que la formen són l'espai col·lectiu que pertany a tota la ciutadania, on transcorre la vida quotidiana i on en gran mesura es desenvolupen les relacions socials, comercials i de lleure. Les autoritats municipals, com a responsables del disseny i organització de la ciutat, han de poder garantir la qualitat de l'espai públic de manera que es faciliti l'equilibri, l'harmonia i la cohesió del conjunt social.

Durant aquest temps s'han visitat els barris de Sant Antoni, la Sagrada Família i Fort Pienc pertanyents al Districte de l'Eixample. Dels resultats d'aquestes visites i dels comentaris fets per la síndica de greuges el Districte de l'Eixample va tenir coneixement al seu moment.

L'Associació de Veïns de la Dreta de l'Eixample, recentment, ha elaborat un document titulat **"Informe Habitatge de la Dreta de l'Eixample"** tenint en compte les dades recollides entre els anys 2016 i 2018 per la seva Comissió d'Habitatge. S'hi analitza amb detall la dificultat per exercir el dret a disposar d'un habitatge digne a un preu accessible i per lluitar contra els fenòmens de la presència del turisme massiu i l'expulsió de la població tradicional del barri a zones perifèriques davant la manca de recursos públics per garantir aquest dret.

En aquest informe es presenta la Dreta de l'Eixample com el "barri central de la ciutat de Barcelona i l'origen del desenvolupament de l'Eixample Cerdà" format per la seva trama urbana característica i que en l'actualitat està format per 1.896 edificis dels quals 1.832 estan dedicats a ús d'habitatge. En l'informe es recull que la població resident ha baixat dels 71.594 habitants censats l'any 1970 fins als 39.782 de l'any 2001, i s'ha produït darrerament una lleugera remuntada fins als 44.246 de l'any 2017. No obstant, s'afegeix que actualment el barri es troba en una fase que anomenen "d'EXPULSIÓ de la població resident, consistent en realitat en una substitució de les rendes més baixes per noves famílies amb rendes més altes i amb un percentatge elevat de no residents o d'inversionistes internacionals".

Lloc de la trobada

La reunió té lloc a les dependències del centre cultural Casa Elizalde el dia 23 d'octubre de 2018 a partir de les 18.00 hores amb representants de l'Associació de Veïns i Veïnes de la Dreta de l'Eixample.

Principals qüestions tractades

Els membres de l'Associació presenten els següents temes com a més preocupants per la vida del barri i dels seus residents:

- La greu dificultat per accedir a un habitatge digne i mantenir-se com a residents al barri tant els veïns més antics, com els seus descendents. La radiografia de la situació de l'habitatge residencial al barri ha estat feta en l'interessant document al qual s'ha fet esment amb anterioritat.
- Envelliment de la població resident.
- Pèrdua del caràcter tradicional del barri per la substitució de l'ús residencial per serveis destinats al turisme i a la inversió especulativa.
- Absoluta manca d'equipaments públics i de la corresponent planificació per disposar-ne en el futur. Per a aproximadament 44.000 residents només hi ha un institut, una llar d'infants, cap escola pública, cap casal de barri, cap instal·lació esportiva municipal i només un casal d'avis.
- Deteriorament de l'espai públic i de la disciplina cívica, fets acompanyats d'una baixa presència al carrer de la Guàrdia Urbana.
- Ús intensiu de l'espai públic per part de les motocicletes que estacionen a les voreres i dels autocars turístics que s'aturen al carrer Provença per a la visita de la Casa Milà i els que presten serveis de transport públic regular que estacionen a la ronda Universitat.
- Molèsties per l'execució d'obres públiques especialment per aquelles que són executades per ADIF per construir els pous d'evacuació de l'AVE.

Propostes de millora i execució

Davant d'algunes de les qüestions descrites es plantegen les següents propostes i comentaris:

Habitatge

- L'Associació de Veïns de la Dreta de l'Eixample proposa la desaparició dels avantatges fiscals per a determinades inversions immobiliàries. Es nega que existeixi una autèntica lliure competència en el mercat immobiliari.
- Que per part de l'Administració municipal es faci efectiu el dret de tempteig i retracte sobre habitatges i edificis d'habitatges.
- Mantenir la prohibició de destinar habitatges amb llogaters a habitatges d'ús turístic.
- Mesures legals per limitar l'increment del preu dels lloguers.
- Definició d'una política d'habitatge a llarg termini per tal de crear un parc d'habitatge públic o protegit.

Envelliment i soledat de la població resident

- Els membres de l'Associació celebren la posada en marxa del projecte "Radars".

Equipaments

- Necessitat de disposar d'un pla d'equipaments públics pel barri.
- Destinar l'edifici conegut com a Taller Masriera a ús públic al servei del veïnat per destinar-lo a activitats culturals i lúdiques. El projecte proposat pels veïns és conegut per les autoritats municipals si bé no hi ha resposta. En aquest sentit destaquen la manca de congruència del sostre edificable assignat pel Pla General Metropolità i el fet que aquesta edificació estigui protegida pel catàleg.
- Intentar revertir l'alienació en subhasta de l'edifici d'oficines situat a l'illa formada pels carrers ronda de Sant Pere, Bailèn i Ali Bey, antiga seu dels Jutjats Socials i propietat del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, amb la finalitat de mantenir-ho en ús públic tal com preveu l'article 9 de la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona.
- Mantenir i intensificar les iniciatives municipals de recuperar per al servei públic els patis interiors d'illa.

Urbanisme

- Defensa i desenvolupament de la proposta ja coneguda per les autoritats municipals d'executar l'eix de vianants del carrer Girona entre el carrer Còrcega i la ronda de Sant Pere. Com a condició necessària preventiva cal que abans es disposi d'un Pla d'Usos per a aquest futur eix de vianants.

Obres d'ADIF

- Tot i valorar positivament l'existència d'una oficina d'atenció ciutadana específica per a les obres de l'AVE instaurada per ADIF, es recorda que l'Ajuntament no es pot inhibir del control mediambiental d'aquestes obres. L'Ajuntament és el responsable que en el seu àmbit municipal es respectin els valors d'immissió acústica, horaris autoritzats per a l'execució de les obres i de l'adequació de l'entorn urbà afectat, realitzant les actuacions de disciplina, d'inspecció, mesurament i requeriments, si escauen, al promotor dels treballs.

Per finalitzar i com a **aspectes positius de la vida al barri**, destaquen el bon funcionament i serveis comunitaris del Centre d'Atenció Primària Dreta de l'Eixample situat al carrer Roger de Flor. Igualment destaquen la bona cobertura en transport públic donada la situació de centralitat del barri. També es valora positivament les relacions amb els responsables del Districte de l'Eixample.

Consideració final

La síndica de greuges constata, tal com diuen el membres de l'Associació de Veïns, que el fet que el passeig de Gràcia i l'avinguda Diagonal formin part d'aquest barri no pot emmascarar els autèntics problemes que pateix i que es poden resumir en aquest quatre punts:

- Existeix un greu problema per a l'accés i permanència en els habitatges utilitzats com a residència habitual. Aquest és un fet comú que es pateix a la resta de la ciutat però en aquest cas agreujat per la pressió turística i inversora atesa la centralitat del barri.
- Manca absoluta d'equipaments públics, esportius, culturals, de trobada i d'atenció i esplai per a les persones grans.

- Pèrdua d'oportunitats per incorporar edificis al patrimoni municipal per destinar-los a l'ús comú o per evitar que patrimoni públic es privatitzi en benefici de l'ús especulatiu.
- Necessitat de pacificar la circulació de vehicles i d'esponjar la trama urbana conquerint més espais lliures per a l'ús públic.

La síndica de greuges crida l'atenció de les autoritats municipals per tal que es prengui consciència dels problemes descrits més enllà de l'aparença d'opulència i benestar que es perceben a les vies principals del barri, i en conseqüència s'adoptin polítiques per esmenar importants dèficits que no pateixen altres zones a la ciutat.

D'altra banda, es recorda als responsables del Districte i de l'Ajuntament, en general, la necessitat de donar resposta raonada a l'Associació de Veïns quan plantegin mesures i propostes concretes que contribueixin a millorar la vida col·lectiva i de la ciutat en general.

D'aquestes consideracions se'n donarà compte al regidor del Districte de l'Eixample, per tal que siguin tingudes en compte a l'hora de definir l'acció de govern i millorar la situació del barri en els aspectes comentats.

De la present actuació d'ofici, se'n donarà compte al Consell Plenari en l'informe anual reglamentari.

Barcelona, 26 d'octubre de 2018